

**АПУ ДЭЙРИ ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ КОМПАНИЙН
2022 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

ХЯНАСАН:

НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН

МЭРГЭЖИЛТЭН

 Ж.БАТЗОЛБОО

ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ГАРГАСАН:

АПУ ДЭЙРИ ХХК – ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

 Г.БАЯРМАГНАЙ

ХАБЭА-н ИНЖЕНЕР

 Т.ӨЛЗИЙЖАРГАЛ

2022 он

АГУУЛГА

НЭГ. АПУ ДЭЙРИ ХХК – ИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	4
1.1 Төслийн товч танилцуулга.....	4-5
1.2 АПУ ДЭЙРИ ХХК – ийн Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны танилцуулга	Error! Bookmark not defined.
1.3 Орчны хяналт шинжилгээ.....	7
1.3.1 Хөрсний бохирдол	Error! Bookmark not defined.
1.3.2 Орчны агаарын чанар	8
1.3.3 Усны чанар.....	9
ХОЁР. ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ, СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ.....	10
2.1 Болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээ.....	10-12
ГУРАВ. 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	13
3.1 Удирлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	15
3.2 Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт.....	20
3.3 Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	23
3.4 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	26
3.5 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	27
ДӨРӨВ. 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ГҮЙЦЭТГЭХЭД ЗАРЦУУЛСАН ЗАРДЛЫН ЗАДАРГАА БҮДҮҮВЧ.....	29
ТАВ. ДҮГНЭЛТ	32
ЗУРГАА. ХАВСРАЛТУУД.....	33

Зураг 1. Үйлдвэрийн байршил	5
Зураг 2. Үйлдвэрийн зохион байгуулалтын бүдүүвч.....	5
Зураг 3. Гадна талбайн ногоон байгууламж, дээжлэлт.....	7
Зураг 4. Хөрсний шинжилгээний дээж авч буй байдал.....	7
Зураг 5. Гадна орчны агаарын чанарын хэмжилт хийж буй байдал.....	8
Зураг 6. Маргаашийн манлайлагчид	15
Зураг 7. Үйлдвэр орчмын цэвэрлэгээ, ногоон байгууламж	21
Зураг 8. Ангилан ялгалтын хогийн савнууд.....	26
Зураг 9. Аюултай хог хаягдлын цэг	27
Хүснэгт 1. Хөрсний дээж авсан тэмдэглэл.....	7
Хүснэгт 2. Хөрсний агро химийн шинжилгээний хариу	7
Хүснэгт 3. Гадна орчны агаарын чанарын хэмжилтийн дүн.....	Error! Bookmark not defined.
Хүснэгт 4. Гадна агаарын чанарын хэмжилтийн дүн.....	Error! Bookmark not defined.
Хүснэгт 5. Гарч буй хаягдал усны чанарын шинжилгээ.....	10
Хүснэгт 6. Төслөөс байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим.....	11
Хүснэгт 7. Нөлөөллийн үнэлгээний матриц	12

НЭГ. АПУ ДЭЙРИ ХХК – ИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Төслийн товч танилцуулга

Төслийн нэр:	“Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэр-ЭКО ДЭЙРИ” төсөл
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	“АПУ ДЭЙРИ” ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9011695053
Регистрийн дугаар:	6229654
Холбоо барих дугаар:	88036838, 99242686
Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл:	<ul style="list-style-type: none"> - Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл - Жүүс, ундаа үйлдвэрлэл - Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, жүүсний бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа - Гадаад худалдаа
Төслийн байршил:	Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 19-р хороо (шинээр) Номин агуулах худалдааны төвийн урд, Улаанбаатар сувиллын чанх хойно өөрийн эзэмшлийн газар
Төслийн ач холбогдол:	Хэрэглэгчдэд эрүүл зөв хоололтод чиглэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үйлдвэрлэлийн хүчин чадал, бүтээгдэхүүний нэр төрлийг байнга нэмэгдүүлж ирснээр дотоодын зах зээлд тэргүүлэгчдийн нэг болтлоо өсөн дэвжиж, импортын бүтээгдэхүүнмийг орлох, дотоодын зах зээлийг бүтээгдэхүүнээр хангах чиглэлээр гарсан Монгол Улсын бодлого, холбогдох хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд ихээхэн үүрэг гүйцэтгэж, тодорхой хэмжээний хувь нэмэр оруулж байгаа чухал ач холбогдолтой.
Үйлдвэрлэлийн хүчин чадал, тоног төхөөрөмж:	Жилд 45 сая литр сүү үйлдвэрлэх, 150тн бүтээгдэхүүн бололвсруулах Герман улсын GEA брэндийн тоног төхөөрөмж бүхий боловсруулах хэсэг, Швед улсын Tetrapak, Ecolan Савлах шугам, японы улсын Elopak, EHEDG бүрэн автомат тоног төхөөрөмж
Ажиллах хоног:	365 хоног
Ажиллах хүчин:	42 төрлийн ажлын байранд 352 ажилтантай
Уур, дулаан хангамж:	“ДЦС-3” ТӨХК
Цахилгаан хангамж:	Төвийн шугамд холбогдсон. УСУГ-тай гэрээгээр хамтран ажилладаг.
Цэвэр усан хангамж:	
Хаягдал ус:	
Хөргөлтийн төхөөрөмж:	R-404A, R-134a
Аюултай хог хаягдал	Химийн аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа эрхлэх түр зөвшөөрөл бүхий “Түмэн Эгшиг” ХХК-тай гэрээтэй.
Хог хаягдал:	Дахивар хог хаягдлыг хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрүүдэд борлуулах, хадгалах, энгийн хаягдлыг нийслэлийн заасан хогийн цэгт хаях, тээвэрлэх үүрэг хүлээсэн “Эко орчин” ХХК-тай гэрээтэй.

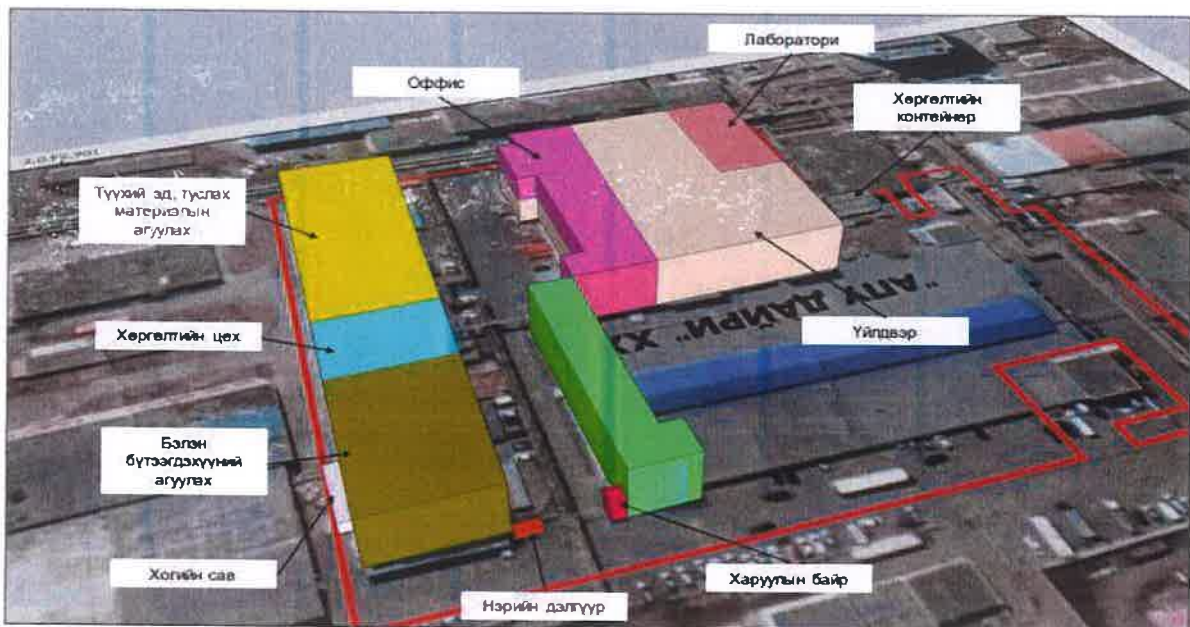

Зураг 1. Үйлдвэрийн байршил

Үйлдвэрийн бүтэц, зохион байгуулалт:

АПУ ДЭЙРИ ХХК-н 3 блок барилга бүхий оффис, үйлдвэр, лаборатори, түүхий эд, туслах материалын агуулах, аммиак хөргөлтийн цех гэсэн үндсэн хэсгүүдтэй бөгөөд гадна хөргүүртэй контейнер 2ш, харуулын байр, нэрийн барааны дэлгүүртэй.

Зураг 2. Үйлдвэрийн зохион байгуулалтын бүдүүвч

1.2 АПУ ДЭЙРИ ХХК-ийн Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны танилцуулга

АПУ ДЭЙРИ ХХК-ийн бодлого, хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагаанууд нь “Тогтвортой хөгжил”-ийн үндсэн суурь зарчим болох НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГ, БАЙГАЛЬ ОРЧИН тэнцвэртэй хөгжлийг ханган нийгэм, эдийн засаг, хүн баялагт үнэ цэн бүтээхэд чиглэн ажилладаг билээ. Байгаль орчин тогтвортой хөгжлийн стратеги нь АПУ ДЭЙРИ ХХК-ийн үйл ажиллагааны салшгүй нэг хэсэг ба бүхий л үйлдвэр үйл ажиллагааны туршид байгаль орчны сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, аюултай материал, ус, эрчим хүч болон бусад байгалийн нөөцийн хэрэглээг хэмнэх, үүсэх хог хаягдлын хэмжээг багасгах, хог хаягдлыг дахин боловсруулах, дахин ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэх зэрэг зарчмуудыг баримтлан ажилласаар байна. Иймд 2022 оны тогтвортой хөгжлийн стратегийн хүрээнд “Илүү сайхан дэлхийг цогцлооё” уриан доор үйлдвэрлэл үйл ажиллагааны хүрээнд байгаль орчны менежментийг хэрэгжүүлэн ажиллалаа. 2022 онд байгаль орчны менежментийн тогтолцоог сайжруулах, хэрэгжүүлэлтийг нэмэгдүүлэх, хог хаягдлын менежментийг сайжруулах, ажлын байрны таатай орчин бүрдүүлэх зэрэг үндсэн зорилтын хүрээнд ажилласан билээ.

1. АПУ ДЭЙРИ ХХК-ийн Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, Эрүүл ахуй хариуцсан инженер нь компанийн байгаль орчин хариуцсан ажилтанаар хавсран гүйцэтгэн ажилладаг.

2. Хог хаягдлын менежментийн хүрээнд хог хаягдлын 3R стратегийг үйлдвэр нэгж хэсгүүдэд хэрэгжүүлэн хог хаягдлын цэгүүдийг 5S зарчмын дагуу сайжруулан хог хаягдлын ангилан хаялтыг нэмэгдүүлж байна. Түүнчлэн үйлдвэрлэлээс гарч буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах, дахивар хог хаягдлаа эргүүлэн ашиглах, дахин боловсруулахад чиглэн ажиллаж нийт хог хаягдлын хэмжээгээ энэ үеийн өмнөх онтой харьцуулахд 30% -иар бууруулж дахин боловсруулах компаниудын түншлэлээ нэмэгдүүллээ. Тухайлбал аюултай болон химийн хорт бодисын сав баглаа боодлыг дахин боловсруулах үйлдвэр Түмэн Эгшиг ХХК болон Энгийн хатуу хог хаягдлыг Эко орчин ХХК-тай хаягдлуудаа тус тус нийлүүлсээр байна.

1.3 Орчны хяналт шинжилгээ

1.3.1 Хөрсний шинжилгээ

Өмнөх жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2021 оны 08 сард үйлдвэрийн гадна талбайгаас хөрсний дээжийг авч “НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК-ийн хөрсний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэв.

Зураг:3 Гадна талбайн ногоон байгууламж, дээжлэлт

Хүснэгт 1. Хөрсний дээж авсан тэмдэглэл

Зураг:4 Хөрсний шинжилгээний дээж авч буй байдал

Дугаар	Дээж №1
Сорьц авсан гүн	0-20см
Хөрсний өнгө	Хархүрэн
Сорьц авсан цэг	Төв байрны хойд талбайгаас
Солбилцол	N 47°53'42.5" E 106°53'55.7"
Дээж авсан өдөр	2021.07.08

Дээж авсан цэг	Дээж авсан гүн, см	рН	Ялзмаг, %	Давс, %	ЦДЧ, dS/m	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/л	Солилцох суурь, мг-экв/100гр		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1	0-20см	8.11	3.29	0.152	0.419	1.92	0.92	6	10	3.7	45

Шинжилгээний дүнгээр хөрсний урвалын орчин рН=дунд шүлтлэг, хөрсний үржил шимийн ерөнхий үзүүлэлт болох ялзмагийн агууламж ихэвтэр, хөрсний солилцох сууриудын нийлбэр Са+Mg баг хангамжтай, ургамалд ашиглагдах тэжээлийн элементүүдийн хангамж дундажаар Нитрат азот (NO₃) бага, хөдөлгөөнт фосфор (P₂O₅) их, солбилцох кали (K₂O) ихэвтэр хангамжтай, давсжилтгүй, цахилгаан дамжуулах чадваргүй, элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй хархүрэн хөрс байна.

1.3.2 Орчны агаарын чанар

Үйлдвэрийн хашаанд гадна агаарын чанар, физик бохирдол, үйлдвэрийн дотор орчны дуу чимээний үзүүлэлтийг тодорхойлох ажлыг БОХЗТЛ-ийн мэргэжилтэн хийж гүйцэтгэв.

Зураг:5 Гадна орчны агаарын чанарын хэмжилт хийж буй байдал

Хүснэгт:4. Гадна орчны агаарын чанарын хэмжээний дүн

№	Сорьц авсан цэг	Хүхэрлэг хий, SO ₂ мг/м ³	Азотын давхар исэл NO ₂ , мг/м ³	Нийт тоосны агууламж, мг/м ³	Дуу чимээ /ДБА/
1	Үйлдвэрийн хашаан дотор	0.012	0.027	0.128	67
	Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016	0.450	0.200	0.500	60

Шинжилгээний үр дүнгээс харахад үйлдвэр болон түүний орчмын агаар дахь SO₂, NO₂, нийт тоосны агууламж, MNS 4585:2016 стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй хэвийн үзүүлэлттэй байна. Харин дуу чимээний үзүүлэлт зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс 0.9 дахин хэтэрсэн байгаа нь хөргөлтийн моторын дуу их байгаагаас үүдэлтэй.

1.3.3 Усны чанар

Төвлөрсөн төвийн шугамын усны дээжинд АПУ ХК-ийн өөрийн итгэмжлэгдсэн төв лабораторит сар бүр чанарын шинжилгээ хийгддэг. Жил бүр МХЕГ-ын хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторит хаягдал уснаас дээж өгч шинжлүүлдэг. Дараах хүснэгтэд сорилтын шинжилгээний тайланг харуулав.

Дээжний дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилгээний үзүүлэлтийн нэр	Шаардлага	Шинжилгээний дүн
11255	MNS ISO 5815-1:2015	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	-	221,49мгО/л
	MNS ISO 6060:2001	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	800мг/л	518,4мгО/л
	MNS ISO 10523:2001	pH	6-9	10,1
	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис	400мг/л	45,0мг/л

Хүснэгт 3. Гарч буй хаягдал усны чанарын шинжилгээ

Сорьцын ерөнхий байдал нь цайвар цагаан саарал өнгөтэй, үнэртэй, механик хольц бага тунасан дээд ус булингартай байсан. Усны чанарын шинжилгээний үр дүнгээс харахад бүх үзүүлэлт нь MNS 6561 : 2015 ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал усны стандартад заагдсан зөвшөөрөх дээд агууламжаас хэтэрсэн үзүүлэлтгүй гарсан байна.

ХОЁР. ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ, СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

2.1 Болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээ

“Цагаан Уулын Оргил” ХХК-иар 2022 онд АПУ ДЭЙРИ ХХК-ийн Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэр-ЭКО ДЭЙРИ төслийн баримт бичиг, зураг төсөл, бүртгэл тэмдэглэл, үйлдвэрийн орчинд хийсэн хэмжилтийн үр дүн, төсөл хэрэгжиж буй нутаг дэвсгэрийн байгаль орчин, нийгмийн өнөөгийн төлөв байдал, бохирдол доройтлын түвшин, химийн бодисын эрсдлийн үнэлгээ зэрэгт үндэслэн үнэлгээ хийснийг энэ бүлэгт нэгтгэн магадлан жагсаах буюу хяналтын болон асуулгын хуудасны арга математик статистикийн аргуудыг ашиглан төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тодорхойлсон.

	Хэлбэр		Хугацаа			Чиглэл		Эрчим		
	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагдах	Богино	Урт	Буцаж нөлөөлөх	Буцаалгүй нөлөөлөх	Хүчтэй	Дунд	Сул
1. Байгалийн нөөц ашиглалт, байгаль орчны чанарын асуудал										
1	Уур амьсгалын өөрчлөлт	-	-			-	-			-
2	Усны нөөц ашиглах	-				-	-		-	
3	Газрын доорхи усны нөөц хомсдох	-				-	-			-
4	Эрчим хүч хэрэглэх	х				х	х			Х
5	Ургамлын нөмрөгт нөлөөлөх	-			-		-			-
6	Гадаргын усны чанарт нөлөөлөх		-			-	-			-
7	Агаарын чанарт нөлөөлөх		-			-	-			-
8	Хөрсний бохирдол үүсэх	-				-	-			-
9	Химийн бодис хөрсөнд нэвчиж, хөрс ба гүний усыг бохирдуулах	-			-		-			-
10	Дуу чимээ, доргио чичиргээний нөлөө үүсэх	-				-	-			-
11	Хатуу хог хаягдал үүсэх	-				-	-		-	
12	Шингэн хог хаягдал үүсэх	-				-	-		-	
13	Химийн бодисын хортой, аюултай хог хаягдал үүсэх	-				-	-			-
2. Эдийн засаг, нийгмийн асуудал										
14	Нийгэм, эдийн засагт зэрэгээр нөлөөлөх /бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл өсөх/	+				+	+		+	
15	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр, хариуцлага	+				+	+		+	
16	Харьяа орон нутгийн орлого нэмэгдэх	+				+	+		+	
17	Харьяа орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх	+				+	+		+	
18	Нийгмийн хариуцлага, соёлд нөлөөлөх	+				+	+		+	

19	Ажлын байр нэмэгдэх	+				+	+			+	
3. Бусад нөлөөлөл											
20	Үйл ажиллагааны явцад хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх		-		-		-				-
21	Хүчтэй салхи, түймэр, аюул осол		-		-		-			-	
	Дүн, тоогоор	16	6	-	4	17	8	13	-	10	11
	Дүн, хувиар	76	24	-	19	81	38	62	-	48	52

Хүснэгт 4. Төслөөс байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим

(+) Эерэг нөлөөтэй, (-) Сөрөг нөлөөтэй, (х) Ямар нэг эерэг, сөрөг нөлөөгүй

Нөлөөллийн үр дүн:

Төслөөс байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт шууд байдлаар үзүүлэх нөлөөллийн 31.2% нь ямар нэгэн эерэг, сөрөг нөлөөгүй, 18.7% нь эерэг, 50% нь сөрөг нөлөөлөлтэй байна. Үйлдвэрийн үйл ажиллагааны явцад усны нөөц, химийн бодис, бүтээгдэхүүн ашиглах, хатуу шингэн хог хаягдал, дуу чимээ, доргио чичиргээ үүсэх зэрэг нь сул эрчимтэйгээр урт хугацаанд, харин гэнэтийн осол аваар, эрсдэл, гал түймэр, үер, хүчтэй салхи зэрэг нь дунд эрчимтэйгээр богино хугацаанд буцалтгүйгээр шууд сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй. Нийгэм, эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийн хувьд “АПУ” групп компани нь жилд ойролцоогоор Монгол улсын нэгдсэн төсвийн орлогын 1.6% буюу 129 тэрбум.төг, Онцгой албан татварын орлого 18.3% буюу 95 тэрбум.төг, НӨАТ орлого 1.3% буюу 20тэрбум.төг, Гаалийн татварт 3.7 тэрбум.төг, ААНОАТ-т 4.8 тэрбум.төг, бусад татварт 4.9 тэрбум төгрөгийг дангаараа бүрдүүлдэг тул дунд эрчимтэйгээр урт хугацаанд шууд хэлбэрээр зэрэгээр буцаж нөлөөлнө.

Харин орон нутагт физик өөрчлөлт гарах, усны нөөц хомсдох, байгалийн дагалдах нөөц баялаг хомсдох, орчны агаарын чанар зэрэгт ямар нэгэн эерэг, сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй

Экосистемийн бүрэлдэхүүн хэсэг			Нөлөөллийн хүчин зүйлүүд								
			Боловсруулах хэсэг	Цагаан идээний цех	Савлах хэсэг	Аммиак хөргөлтийн цех	Түүхий эдийн агуулах	Бэлэн бүтээгдэхүүний агуулах	Лаборатори	Хог хаягдлын цэг	
			A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	
Агаар	Агаарт бохирдуулагч бодис ялгаруулах	B1	10	9	10	10	10	10	10	10	9
	Дуу чимээ, доргио чичиргээ үүсгэх	B2	7	10	7	6	10	10	10	10	10
	Агаарт үнэрийн бохирдол үүсгэх	B3	10	8	10	10	10	10	10	10	8
	Цахилгаан соронзон цацраг үүсгэх	B4	10	10	8	10	10	10	10	10	10
Ус	Усны нөөц ашиглах	B5	8	8	8	6	10	10	10	10	10
	Усны нөөцийн хомсдол үүсгэх	B6	9	9	9	8	10	10	10	10	10
	Усны бохирдол үүсгэх	B7	8	8	8	6	10	10	10	10	10
Хө	Хөрсөн бүрхэвч эвдрэх	B8	10	10	10	10	8	8	10	10	8
	Хөрс бохирдуулах	B9	10	10	10	10	8	10	10	10	8

Ургамал	Хөрс доройтох, цөлжих	B10	10	10	10	10	10	10	10	10
	Ургамлан нөмрөг, ой мод өртөх	B11	10	10	10	10	9	10	10	9
	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйл өртөх	B12	9	9	10	10	10	10	10	10
Амьтан	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчинг доройтуулах	B13	10	10	10	10	10	10	10	10
	Ховор, нэн ховор амьтан өртөх	B14	10	10	10	10	10	10	10	10
Дүн										
			131	131	130	126	135	138	137	132
	Сөрөг нөлөөгүй	9-10	Хамгийн их анхаарал татаж буй асуудлууд: Дуу чимээ Усны бохирдол Усны нөөц ашиглах							
	Сөрөг нөлөө бага	7-8								
	Сөрөг нөлөө дунд	5-6								
	Сөрөг нөлөө их	3-4								
	Сөрөг нөлөө маш их	1-2								

Хүснэгт 5. Нөлөөллийн үнэлгээний матриц

Үр дүн: Байесын критээрээр үнэлсэн нөлөөллийн матрицын үр дүнг нөлөөллийн хүчин зүйлсээр дараалуулбал $A4 > A3 > A2 > A1 > A9 > A5 > A8 > A7$ гэсэн дарааллаар үнэлгээний жин эзэлж байна. Эндээс харахад хамгийн их анхаарал татаж буй асуудлууд болох үүсэх хатуу хог хаягдлын хэмжээ, ашиглаж байгаа цэвэр усны хэмжээ, хаягдал усны чанар, дуу чимээний үзүүлэлтүүдээр хамгийн бага оноо авч байгаа үйлдвэрийн хэсгүүдэд лонх угаах, савлах, архи-пивоны үйлдвэрүүд орж байна. Харин лаборатори болон аюултай хог хаягдлын цэг зэрэг нь хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд болзошгүй эрсдэлийн эх үүсвэр болох боловч экосистемд нийтэд нь нөлөөлөх байдал бага байна.

APU DAIRY

Absolute. Pure. Unique.

ГУРАВ. 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Бидний зорилт: Хүний эрхийг дээдэлж тогтвортой хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэв.

АПУ ДЭЙРИ ХХкомпанид хүний эрхийн сөрөг нөлөөллийн эрсдэл бий эсэх, хүний эрхийн сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, тайлагнах зорилгоор “Хүний эрхийн хянан магадалгаа”-г MDS KhanTex хуулийн фирм, IWFCI Mongolia ТББ зэрэг байгууллагуудтай хамтран хийлээ.

Уг судалгааг хийхдээ компанийн дотоод батлагдсан дүрэм журам нь Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын гэрээ конвенц: “Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглал, иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пакт, эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн тухай олон улсын пакт, арьс үндсээр алагчлах үзлийн бүх хэлбэрийг устгах тухай олон улсын конвенц, Хүүхдийн эрхийн тухай конвенц, Эмэгтэйчүүдийг алагчлах бүх хэлбэрийг устгах тухай конвенц, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн эрхийн тухай конвенц” зэрэг нийцлийг хянаж, мөрдсөний дагуу явууллаа. Мөн цаашлаад компанийн дотоодын ажилтнуудаас бараа бүтээгдэхүүн ханган нийлүүлэлт, үйлдвэрлэл, борлуулалт, маркетинг, зар сурталчилгаа, хөдөлмөрийн харилцаа, гэсэн хэсэгт хуваан судалгааг авсан бөгөөд үүн дээр үндэслэн зөрчил илрүүлэх, сайжруулах процесс санал зөвлөмжийн тодорхойлоо.

АПУ ДЭЙРИ хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн бодлого, хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагаанууд нь “Тогтвортой хөгжил”-ийн үндсэн суурь зарчим болох НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГ, БАЙГАЛЬ ОРЧИН тэнцвэртэй хөгжлийг ханган нийгэм, эдийн засаг, хүн баялагт үнэ цэн бүтээхэд чиглэн ажилладаг билээ. Байгаль орчин тогтвортой хөгжлийн стратеги нь АПУ ДЭЙРИ компанийн үйл ажиллагааны салшгүй нэг хэсэг ба бүхий л үйлдвэр үйл ажиллагааны туршид байгаль орчны сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, аюултай материал, ус, эрчим хүч болон бусад байгалийн нөөцийн хэрэглээг хэмнэх, үүсэх хог хаягдлын хэмжээг багасгах, хог хаягдлыг дахин боловсруулах, дахин ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэх зэрэг зарчмуудыг баримтлан ажилласаар байна.

Хөхүүл ээжийн булан

Хөхүүл эхчүүдэд зориулсан жишиг буланг “Mottmy’s corner” нэртэйгээр АПУ Дэйри ХХК-ийн оффист байршууллаа. “Mottmy’s corner”-ийг байгуулан компанид ажиллаж буй хөхүүл эхчүүдийн хэрэгцээг хангаснаар бүтээмжийг дээшлүүлж, улмаар соёл, ажлын байрны таатай орчныг бий болгож байна. Эхийн сүүгээр хооллох, ажлын байранд хөхөө саах орчныг бүрдүүлэх нь хүн амын эрүүл мэнд, ирээдүй хойч болсон үр хүүхдийн эрүүл өсөлтөд эергээр нөлөөлсөн ажил болно гэж итгэж байна. Амьдралын мөч бүрийг хамтдаа. Жич: Уг загвар төслийг UNICEF-ээс гаргасан эхчүүдэд зориулсан булан тохижуулах зөвлөмжийн дагуу хэрэгжүүлэв

“Чи чадна- Шилээ дахин амьдруулья” төсөл

АПУ ДЭЙРИ ХХК нь АПУ групп компанийн охин компани бөгөөд “Чи чадна- Шилээ дахин амьдруулья” төслийн үргэлжлэл болгон шилний хог хаягдлыг бууруулах, дахин ашиглах хэрэглээний хэв маягийг бүрдүүлэх зорилгоор Чи чадна төслийг амжилттай хэрэгжүүлэх хамтран ажилласан. Төслийн хүрээнд хэрэглэгч түгээгч тээвэрлэлтийн байгууллага бүхий л оролцогч талуудыг хамруулан шилийг онцгой үнээр эрүүлэн авч харилцан эдийн засгийн өгөөжийг хүртэх замаар нийт 960 гаруй агентыг төсөлд нэгтгэн шилний эргэлтийг 3 дахин нэмэгдүүлж чадлаа. Шилээ дахин амьдруулснаар түүхий эд орц найрлагад орох байгалийн нөөцийн баялгийг хэмнэх шилний импортын хамралыг багасгаж, хил гаалийн хүндрэлтэй нөхцөл байдлыг даван туулах, шил шинээр үйлдвэрлэхээс гарах хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах зэрэг нийгэм эдийн засаг, байгаль орчинд ихээхэн өндөр ач холбогдолтой юм. Бид шингэн хүнсний салбарт тэргүүлэгч компанийн хувьд үйлдвэрлэл, ханган нийлүүлэлтийн сүлжээндээ өөрсдийн бэлтгэн нийлүүлэгч, харилцагчдаа, байгальд ээлтэй хариуцлагатай байх чиглэлд хамтын бодлого баримтлан ийнхүү ажиллаж байна.

3.1 Удирлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

APU ДЭЙРИ ХХК нь АПУ ХК-ийн охин компани бөгөөд Байгаль орчны дэд хэсэг нь Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, байгаль орчны (ХАЭЗАБО) албанд харьяалагддаг ба байгалийн нөөцийн менежмент, түүний зохистой хэрэглээ, хог хягдлын менежмент, хүрээлэн буй орчинд нөлөөлж болзошгүй эрсдлийн менежмент, орчны хяналт шинжилгээ зэрэг чиглэлүүдэд үйл ажиллагаагаа явуулж Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох дүрэм журам, стандартуудын шаардлагуудыг ханган ажиллуулах зорилттойгоор ажиллаж байна. 2022 оны БОМТ-ий хэрэгжилтийг шалгах ажлын хэсгээс гаргасан дүгнэлт, зөвлөмжийн дагуу дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн гүйцэтгэлээ.

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 1
БОМТ-ний хэрэгжилтийг хангах, зохион байгуулах үүрэг бүхий дотоод хяналтын нэгжтэй байх

Ажлын гүйцэтгэл: Байгаль орчны менежментийн тогтолцооны хэрэгжилтийг сайжруулах ажлын хүрээнд үйлдвэрийн нэгж хэсгүүдэд байгаль орчны дэд багуудыг байгуулж, багийн гишүүдийг шинэчлэн үүрэг хариуцлагыг тодорхойлсон. Үүний үр дүнд компанийн ажилчдын идэвхи оролцоог нэмэгдүүлж, ажилчдын дундах байгаль орчны мэдлэг мэдээллийг нэмэгдүүлэн, зөв дадал зуршлыг суулгаж ажилтан бүрийн оролцоотойгоор байгууллагын байгаль орчны бодлогыг хамтдаа хэрэгжүүлж байна.

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 2
Онцгой байдлын ерөнхий газартай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж гэнэтийн осол эрсдлийн талаар сургалт

байна.

APU DAIRY

Absolute. Pure. Unique.

Гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээг хийлгэлээ. 2022 оны тухайд бид АПУ компанийн хэмжээнд гэрээт мэргэжлийн байгууллагаар бүрэн хэмжээний “Гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээ” хийлгэж гамшгийн эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээнүүдийг төлөвлөгөөндөө тусган ажиллаж байна. Мөн эрсдэлийг даатгагч “Хаан даатгал” компанитай хамтын ажиллагааны хүрээнд Англи улсын “Tyser risk management” компанийн гадаад мэргэжилтүүдээр үйлдвэрлэл, инженерингийн тоног төхөөрөмж, байгууламжуудад эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэж, гарч болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг авч байна.

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 4

Дэлхийн ойн өдөр” “Дэлхийн усны өдөр” “Эх дэлхийн цаг” Байгаль орчны тэмдэглэлт өдөрлөг 2022

Ажлын гүйцэтгэл: АПУ тогтвортой хөгжил ХАБЭАБО

хамтран байгаль орны салбарын 03 дугаар сард тэмдэглэлт өдрүүд болох “Дэлхийн ойн өдөр” “Дэлхийн усны өдөр” “Эх дэлхийн цаг” болон дотоод сүлжээгээр дамжуулан ажилчдад таниулан сурталчлах, дотоод сургалт зохион байгууллаа.

2022 оны хувьд хог хаягдлын менежментийг сайжруулах бодлогод илүүтэй төвлөрч нийт ажилчдын хог хаягдлын талаарх ойлголт, ангилан хаялтын тухай мэдлэгийг сайжруулахыг зорин дотоод болон хамтрагч байгууллагуудтайгаа (Ойм ногоон урлаг ХХК, Шинэ Шил ХХК, Өнгө Нэм ТББ, “Шамбала 2056” Эко Орчин ХХК, “Грийн солар энерги” ХХК, Мультипак ХХК гэх мэт) үүсвэрээс хог хаягдалын менежментийн талаарх, байгаль орчны тэмдэглэлт өдөрлөгийн 3-н өдрийн турш амжилттай зохион байгуулж чадлаа.

APU DAIRY
Absolute. Pure. Unique.

Хамтраач байгууллагууд

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 5

Хог хаягдлын менежментийн гэрээ сунгуулах

Ажлын гүйцэтгэл: Хог хаягдлын менежментийн хүрээнд хамтран ажиллагч байгууллагуудтайгаа жил бүр гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар сунган ажилладаг билээ. Байнгын харилцагч түншлэлүүд болох Эко – орчин ХХК – тай энгийн хог хаягдлын менежментийн гэрээ, хаягдал гялгар уут шилжүүлэх гэрээг Мультипак ХХК, Түмэн эгшиг ХХК - тай химийн бодисын сав баглаа боодлын гэрээ, Элемент ХХК -тай эмнэлгийн аюултай хог хаягдлын гэрээг харилцан тохиролцож сунган баталсан. Мөн түүнчлэн хог хаягдлын дахин боловсруулах компаниудтай хамтын ажиллагаа тэлэн гэрээ хэлэлцээрийг хийсэн. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хог хаягдлын менежментийн арга хэмжээний биелэлтийн хэсгээс харна уу.

Ажлын гүйцэтгэл: Химийн бодисын агуулахыг шинэчлэн өргөжүүлсэнтэй холбоотойгоор MNS 6458 : 2015 химийн бодисын агуулахын стандартын шаардлагуудыг хангуулан тохижуулж өргөтгөж дуусгав. Мэргэжлийн Хяналтын Ерөнхий газарт MNS 6458 : 2015 химийн бодисын агуулахын стандартын шаардлагуудыг хангасан эсэхийг дүгнүүлэх хүсэлтээ илгээж үйлдвэр дээрх шалгалт хяналтыг хийн гүйцэтгүүлсэн. Уг ажил одоогоор дүгнэлт боловсруулах төлөв дээр явж байна.

Төлөвлөсөн арга хэмжээ 7

Нийгмийн харуцлагын хүрээнд:
Байгаль орчинд ээлдээ арга хэмжээ зохион байгуулах: Мод тарих аян, их цэвэрлэгээ гэх мэт

Ажлын гүйцэтгэл: Нийгмийн эерэг өөрчлөлтөд манлайлагч оюутан залуусыг дэмжих “Маргаашийн Манлайлагчид” төсөл. Нийгэмд эерэг өөрчлөлтийг авчрач манлайлагчдыг нээн илрүүлэх, тэдний сурч боловсроход нь дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор 100 оюутны тэтгэлэгт хөтөлбөрийг АПУ ХК нь 2021 оноос эхлүүлэн хэрэгжүүлсэн. Энэ хүрээнд “Хүний хөгжлийн тогтвортой бодлого” -д онцгойлон анхаарч хөтөлбөрт оролцогч оюутан залуусыг нийгэмдээ эерэг хандлага түгээж бусдыг хүндлэх, ойлгох соёлыг дэлгэрүүлэх зорилготой сургалтуудад шат дараатай хамрууллаа.

Зураг 6. Маргаашийн манлайлагчид

1. “Тэрбум мод” төсөл

Нийслэлийн Байгаль Орчны газартай хамтран нийслэлийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдэд байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн 2021 оны 58 дугаар зарлиг, Засгийн газрын 2021 оны 350 дугаар тогтоол, Нийслэлийн засаг даргын 2021 оны А/908 дугаар захирамжийн дагуу “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хэрэгжилтийг хангуулж ажиллахаар нийслэлийн нутаг дэвсгэрт нэгдсэн зохион байгуулалтаар шилмүүст мод тарих ажилд АПУ ХК компани нь 1200 ширхэг шилмүүс нарс мод тарихаар Мөнхантайшир ХХК хамтран ажиллахаар гэрээг байгуулж ажиллалаа. /Хавсралтаар дэлгэргүй мэдээлэл тайлан, хамтын ажиллагааны гэрээ, албан бичгийг харна уу. /

2. Хүн, байгаль, хүрээлэн буй орчиндоо ээлтэй соёлыг түгээх “Соёлоор гоёно” төсөл

АПУ ХК нь нийгмийн эерэг өөрчлөлт бий болгох зорилгоор “Соёлоор Гоёно” төслийг 2021 оноос эхлүүлэн үндсэн гурван чиглэлийн хүрээнд нөлөөллийн компанид ажлуудыг үе шаттайгаар ажилтай зохион байгуулсаар байна. Үүний үр дүнд байгаль эх дэлхийдээ ээлтэй амьдрах соёл, хариуцлагатай хэрэглээний соёлыг түгээн дэлгэрүүлж, язгуур өв соёлоо сурталчлан “Дэлхийд Монгол Соёлоор Гоёно” хэмээх урилан дор дэлхий 15 улс, эх орныхоо 30 гаруй цэгээс хамтдаа бий биелээгээ биелэн үндэсний соёлоороо гоёлоо. “Соёлоор Гоёно” төслийн хүрээнд

бид өнгөрсөн хугацаанд нийт 55 гаруй төрлийн контентыг олон нийтэд түгээж, бидний өөрсдийн бүтээхийг хүсдэг соёлыг түгээн дэлгэрүүлэхэд үнэтэй хувь нэмэр оруулан хамтын дуу хоолой, хүсэл тэмүүлээ уг төслөөрөө дамжуулан илэрхийлсээр байна. Энэхүү нийгэмд чигэлсэн “Соёлоор Гоёно” төсөл нь 13 дахь удаагийн соёл, урлаг, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн салбарын Мөнгөн Мод 2021 наадамд Шилдэг зар сурталталчилгаа төрөлд шалгарсан анхны бүтээл боллоо.

3.2 Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Төслийн үйлдвэрлэл үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчинд нөлөөлж буй болон болзошгүй аливаа сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэхийн тулд дараах арга хэмжээнүүдийг төлөвлөн хэрэгжүүлж байна.

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

1. Орчны тоосжилт үүсэх, Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөр тоосжилт үүсэх,
2. Нүүрсхүчлийн хий, хөргөлтийн бодис агаарт алдагдах, тэсэрч дэлбэрэхээс сэргийлэх,
3. Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөр агаарт түгээмэл тархалттай бохирдуулагч бодис (CO, NOx, SO2) ялгарах,
4. Химийн бодисын хадгалалтын явцад асгарч алдагдсан тохиолдолд хортой аюултай хий ялгарах

Н чанарын сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

1. Үйлдвэрийн гадна орчныг хаврын улиралд тохижуулан зүлэгжүүлж, тогтмол цэвэрлэгээ арчилгааг хийсэн. Мөн дулааны улиралуудад саарал усаар мөд, ногоон байгууламж болон ойр орчмыг услан цэвэр усны шууд хэрэглээг багасгаж түүнчлэн орчны тоосжилт үүсэхээс сэргийлэв.
2. Техник тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагаа, бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол хянан ханган ажиллаж хүрээнд Түүхий эд болон эцсийн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтэнд ашиглах машинг жил бүрийн тогтмол техникийн үзлэг оношилгоонд оруулан, агаар бохирдуулсаны төлбөрийг төлсөн. Нийт оношилгоонд 20 орчим тээвэрийн хэрэгслийг хамруулж үүнээс 1-үгээлгийн-12 машин, Захиргааны зориулалтын дунд оврын автобус-1, Сүүний машин-7 оношилгоод хамруулсан байна.
3. Химийн бодисын агуулахын өргөтгөлийг хийн гүйцэтгэж агуулах дотор болон гадна хяналтын камер болон хий илрүүлэгч суурин багаж байршуулахаар төлөвлөсөн байна.

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

1. Үйлдвэрлэлийн болон ахуйн хатуу хог хаягдал ил задгай үүсэх, хаягдлыг зайлуулалгүй удааснаар хөрс бохирдох
2. Хөрсөн бүрхэвч элэгдэх, эвдрэх, зөөгдөх

Жилийн туршид тогтмол хийн гүйцэтгэсэн ажлууд:

Тусгай зөвшөөрөл бүхий хог хаягдлын үйлчилгээ үзүүлэх, дахин боловсруулах устгах үйл ажиллагаатай байгууллагуудтай гэрээ хэлэлцээрийн дагуу ажиллаж үүссэн болон цугларсан хатуу ба аюултай хог хаягдлыг тухай бүр ачуулан дахин боловсруулах болон устган зайлуулах арга хэмжээ рүү шилжүүлж байна. Хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт ангилан ялгалтын дагуу хуримтлуулж холбогдох компаниуд руу нийлүүлдэг ба тогмол цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийгддэг тул хөрсөн давхаргад нөлөөлөх шууд сөрөг нөлөөгүй. Үйлдвэрийн нийт ногоон байгууламж бүхий талбайг тогтмол тордон арчлан, усладаг. Машины техникийг тогтоосон тээврийн хэрэгслийн зам талбайгаар зоричуулдаг.

Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

Сөрөг нөлөөлөөс урьчдлан сэргийлэх, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх

Төлөвлөгөөний гүйцэтгэл:

1. Үйлдвэрийн гадна орчинд ногоон байгууламж дээр зүлэгжүүлэлтийн ажил хийгдсэн.
2. Компанийн ойр орчмын талбайд нийтийн их цэвэрлэгээ болон үйлдвэрийн гадна талбайн тусгаарлах тэмдэглэгээ хийж үйл ажиллагаагаа сайжруулсан.

Зураг 5. Үйлдвэр орчмын цэвэрлэгээ, ногоон байгууламж

**Гол болон болзошгүй сөрөг
нөлөөллүүд**

Байгалийн нөөцийн хомсдол үүсэх

2022 онд цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээг бууруулах зорилтын хүрээнд эрчим хүчний баг байгуулагдан эрчим хүчний хэмнэлтийн хөтөлбөр болон эрчим хүчний аудитыг мэргэжлийн байгууллага болон “Дулаан техникийн шинэчлэлийн төв” ХХК амжилттай аудит хийлгэж тайланг гаргуулсан. Энэхүү ажлын хүрээнд уур ус, дулааны алдагдлыг тодорхойлох аудитуудыг үйлдвэрийн нэгж хэсгүүдэд хэсэгчилэн 2022 оны 6-р сараас хойш хийн гүйцэтгэлээ. Аудитын дараа үйлдвэр нэгж хэсгүүд үл тохиролын залруулгуудыг хийн гүйцэтгэж энэргийн алдагдлыг арилгаж хэрэглээний хэмнэлтийг хийж байна. Мөн уур, ус, дулаан, цахилгааны зарцуулалт үйлдвэр хэсэг бүрээр тодорхойлон хянаж, их хэрэглээтэй нэгж хэсэг болон тоног төхөөрөмжийн хэрэглээг бууруулах, сайжруулах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэглэлээ. Доор жишээ хийгдсэн ажлуудын харуулав.

Өмнөх

Дараах

Өмнөх

Дараах

Эрчим хүч хэмнэх үүднээс өдрийн гэрэлтүүлэг сольж лэйд гэрлээр үйлдвэр, Оффис, агуулах, гадна талбайн гэрэлтүүлэгүүдийг сольж, мөн хөдөлгөөн мэдрэгчтэй гэрэлтүүлгийг сольж эрчим хүчний хэмнэлт үүсгэсэн ба сар бүрийн дотоод энерги аудитынхаа хүрээнд илэрсэн зөрчлүүдийг цаг алдалгүй сэргээн засварласан.

3.3 Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Химийн бодисын хадгалалтад Монгол Улсын хууль, дүрэм журмууд болон компанийн дотоод журам болох химийн бодисын хяналтын тухай журмын дагуу хяналт тавин ажиллаж байна. Компанийн хэмжээнд нийт 74 нэр төрлийн химийн бодисыг төв лаборатори болон үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн угаалга цэвэрлэгээнд ашиглаж байна. Үйлдвэрийн технологи болон тоног төхөөрөмжийн угаалга цэвэрлэгээнд ашиглах бодисуудыг “Soruga” олон улсын компанийн бодисыг хэрэглэдэг ба лабораторийн хэрэгцээний химийн бодисуудыг дотоодын компаниудаас худалдан авдаг. Бодисуудын сав, баглаа боодол бүрэн бүтэн эсэхийг шалган тээвэрлэх бөгөөд бодисууд нь хоруу чанар багатай, тогтвортой шинж чанартай. Хадгалалтын хувьд химийн бодисуудыг “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага. “MNS 6458:2014” - ийн шаардлага хангасан агуулахад хадгалах журмын дагуу ангилан, нэр хаяг, шошго, анхааруулах үг, тэмдэг тэмдэглэгээ, хор аюулын мэдээллийг байршуулан хадгалах тул санамсаргүй осол, эрсдлээс бусад тохиолдолд сөрөг нөлөө бага. Үйлдвэр үйл ажиллагааны хүрээнд ашиглаж буй бүх химийн бодисыг ХАЛМ-тай байлгаж бүртгэлжүүлэн ажиллаж байна. Бодисууд нь 25-200кг болон 20-200л-ийн хэмжээ шуудай, хуванцар савлагаатай. Мөн бид 2022.12.20-нд Химийн хорт болон аюултай химийн бодис ашиглах тусгай зөвшөөрөл 4 жилийн хугацаатай авсан.

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Биелэлт
1	Тээвэрлэлт хийж буй жолооч нарыг сургалтанд хамруулж, химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх мэдлэг олгох	Тээвэрлэх Химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх сургалтанд хамрагдсан гэрээт компаний ажилчид тээвэрлэлтэд ажилладаг ба холбогдох үйлдвэрийн ажилчид химийн бодисын аюулгүй ажиллагааны сургалт болон АПУ ХК -ийн дотоодод мөрдөгдөх шинэчлэгдсэн химийн бодисын хяналтын тухай журмын танилцуулах сургалтанд хамрагдсан.

2	Химийн бодисыг тээвэрлэхдээ сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг ханадаг байх, асгарч алдагдсан тохиолдолд хураан авах саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслээр тээврийн хэрэгслийг тоноглох	Тээвэрлэлтийн гэрээт компаниудад Химийн бодисыг тээвэрлэхдээ сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг ханадаг байх, асгарч алдагдсан тохиолдолд хураан авах саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслээр тээврийн хэрэгслийг тоноглох шаардлагыг тавин ажилладаг.
Хадгалах		
3	Химийн бодисуудыг битүүмжлэл сайтай хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай агуулахад бодисын хор аюулын мэдээлэлд заасны дагуу хадгалах	Химийн бодисын шинэ агуулахыг барин ашиглалтанд оруулсан ба агуулахад бодисын хор аюулын мэдээлэлд заасны дагуу химийн бодисууд хадгалагдаж байна.
4	Химийн бодисын агуулахыг стандартын дагуу тохижуулах, агуулахыг орчим ил гал гаргах, тамхи татахгүй байх	Шинэ химийн бодисын агуулахын стандартын дагуу тохижуулалт хийгдэж байгаа ба агуулахын орчим ил гал гаргах эрсдлээс сэргийлсэн галын дохиолол болон яаралтай үеийн галын аюулгүй байдлын тусламж байрлуулсан. Мөн зөвшөөрөгдсөн тамхи татах цэг агуулахын ойр орчим байрладаггүй.
5	Химийн бодис асгарч, алдагдах, ажиллагсад хордох, бэртэх, гэмтэх, галын аюулын үед бодисыг хураан авах сав, хүрз хоргүйжүүлэх саармагжуулах бодис урвалж, яаралтай тусламжийн эмийн сан, гал унтраах багаж хэрэгсэл бэлэн байлгах	Химийн бодисын агуулахад химийн бодис асгарч, алдагдах, ажиллагсад хордох, бэртэх, гэмтэх, галын аюулын үед бодисыг хураан авах сав, хүрз хоргүйжүүлэх саармагжуулах бодис урвалж, яаралтай тусламжийн эмийн сан, гал унтраах багаж хэрэгсэл бүрэн байршуулагдсан.
6	Болзошгүй эрсдэл тохиолдсон үед эрсдлийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай эрсдлийн сан үүсгэх, байнгын бэлэн байдалд байлгах	Компаний дотоод онцгой байдалд бэлэн байх, хариу арга хэмжээ авах журмаар зохицуулагдан байнгын бэлэн байдлыг ханган ажилладаг.

Эрсдэлд тохиолдсон үед авах арга хэмжээ

7	Гал гарсан тохиолдолд гал унтраагуур, гал түймрийн голомтод ажиллагсдыг бүх биеийг хамгаалах хувцас, хэрэглэл, бээлий, хорт утааны багтай ажиллах нөхцлөөр хангах	Галын аюулын сан нь гал унтраагуур, гал аюулын хамгаалах хувцас, хэрэглэл, бээлий, хорт утааны баг зэргийг бэлтгэн байрлуулсан.
8	Химийн бодис асгарсан тохиолдолд химийн бодис хадгалах, зориулалтын саванд цуглуулах, шингээгч материал ашиглах, асгарсан талбайг сайтар цэвэрлэх, агааржуулах	Химийн бодисын агуулахад гэнэтийн үед химийн бодис асгарсан тохиолдолд химийн бодис цуглуулах, хадгалах зориулалтын сав, шингээгч материал зэргийг ханган байрлуулсан.
9	Нүд, арьс салст, амьсгал болон залгисан тохиолдолд зааврын дагуу арга хэмжээ авах, эмнэлгийн анхан тусламж үзүүлэх	Химийн бодисын агуулахад яаралтай үед хэрэглэх эмнэлгийн анхан тусламжийн сан болон нүдний зайлуур болон шүршүүр байршуулагдсан.
10	Ноцтой ослын үед аюулын бүс тогтоох, энэ талаар мэргэжлийн байгууллага (ОБЕГ, МХЕГ)-д нэн даруй мэдэгдэж орчны хяналт шинжилгээний талаар дүгнэлт гаргуулах, холбогдох арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах	ОБЕГ -ын гэнэтийн аюул ослын сургалтанд ажилчдыг хамруулдаг ба ноцтой аюул ослын үед хамтран ажиллахад бүрэн бэлтгэлтэй байдаг.

3.4 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

АПУ ДЭЙРИ ХХК нь хог хаягдлын менежментийг үйлдвэрлэлээс гарч буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хүрээнд хэрэгжүүлдэг ба хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах, дахивар хог хаягдлаа эргүүлэн ашиглах, дахин боловсруулахад чиглэн ажиллаж байна. Хог хаягдлын 3R стратегийг үйлдвэр нэгж хэсгүүдэд хэрэгжүүлэн хог хаягдлын цэгүүдийг 5S зарчмын дагуу сайжруулан хог хаягдлын ангилан хаялтыг нэмэгдүүлж байна. Хог хаягдлын менежментийг үйлдвэрлэлээс гар буй бүх төрлийн хатуу хог хаягдлын хүрээнд хэрэгжүүлдэг ба хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, ландфиллд хаягдах хаягдлыг багасгах хүрээнд Шинэ Шил ХХК, Мультипак ХХК, Эко Орчин ХХК, Түмэн эгшиг ХХК-т хамтран ажиллаа. Энэ хүрээнд үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын хэмжээг өмнөх онтой харьцуулахад 30%-аар бууруулж, хаягдал шилийг боловсруулах үйлдвэр Шинэ Шил ХХК-д хаягдал гялгар уутыг Мультипак ХХК-д тус тус нийлүүлэн нүхэн жорлонгийн доторлогоо, барилгын дулаалгын хөөс хийхэд зориуллаа. Мөн үйлдвэрлэлээс гарч органик хог хаягдал болох улаан буудайн, арвайн соёолжийн үлдэгдлийг малчид фермерүүдэд хөрөнгө шаарыг малын тэжээлийн үйлдвэрт тогтол нийлүүлсээр байна.

Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах боломжийг бүрдүүлэн, хогийн савнуудын хаягжилтыг шинэчлэн, үйлдвэр бүрт бүртгэлжүүлэн, төвлөрсөн хогийн цэгийг сайжруулсан. Мөн оффисын хог хаягдлыг ангилан ялгах боломжийг сайжруулан, хогийн савнуудыг стандартад нийцүүлэн шинэчлэн байрлуулсан. Үйлдвэр болон оффисын орчинд хог хаягдлыг дахивар, цаас, ахуйн болон аюултай хог хаягдал гэсэн 4 бүлэгт хуваан хог хаягдлыг ангилаж байна. Төвлөрсөн хогийн цэгээс энгийн хог хаягдлыг Эко орчин ХХК тээвэрлэн, дахин боловсруулах дахин ашиглах аж ахуйн нэгж хувь хүн байгууллагууд руу нийлүүлдэг. Дахин боловсруулагдахгүй хог хаягдлыг морингийн даваан хог хаягдлыг төв цэгт аваачдаг.

**REUSE
REDUCE
RECYCLE**

Зураг 7. Ангилан ялгалтын хогийн савнууд | оффис болон үйлдвэрийн хэсэг

Бид хаягдал шилээ дахин ашиглах зорилгоор Шинэ Шил ХХК-тай хамтран ажиллах гэрээний дагуу одоогийн байдлаар 400 орчим тонн шилийг нийлүүлсээр байна. Хөөсөн шил үйлдвэрлэх туршилтыг анхлан явуулахад АПУ компанианаас гарч байгаа хаягдал шилний цахиур түүхий эдийн шаардлагыг бүрэн хангаж байсан тул ийнхүү эдийн засгийн эргэлтэнд оруулж эхэллээ. Хөөсөн шил нь импортыг орлох бүтээгдэхүүн бөгөөд галд тэсвэртэй, цантахгүй, бат бөх, амархан зүсэгддэг зэрэг олон давуу талтай.

Аюултай болон химийн хорт бодисын сав баглаа боодол, зайг дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагааны үйлдвэр Түмэн Эгшиг ХХК, эмнэлгийн аюултай хог хаягдлыг Элемент Мэдикал ХХК -д тус тус нийлүүлж байна. Хадгалалтын хувьд хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт тусдаа аюулгүй байдлыг нь ханган хадгалдаг. Хаягдал химийн бодисын сав баглаа боодлын нэр хаяг, шошго, анхааруулах үг, тэмдэг тэмдэглэгээ, хор аюулын мэдээллийг байршуулан хадгалан санамсаргүй осол, эрсдлээс урьдчилан сэргийлэн ажилладаг.

Зураг 8. Аюултай хог хаягдлын цэг

3.5 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

№	Орчны хяналт шинжилгээний төрөл	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
1	Агаар	Агаарын чанар- NO ₂ , SO ₂ , нийт тоосны агууламж	Нийт 1 цэгт: Үйлдвэрийн гадна ба дотор орчин -Үйлдвэрийн урд хөргөлтийн цехийн гадна талбай,	Жилд нэг удаа	165,000	165000	Байгаль орчны хэмжилзүйн итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4990:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ажлын байрны орчин зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

2	Дуу чимээ	Дуу чимээ - Дотоод орчны дуу шуугианы түвшин	Нийт 7 цэгт: Үйлдвэрийн цехүүдэд (Боловсруулах хэсэг-2цэг, цагаан идээний цех-2цэг, савлах цех, хөргөлтийн цех, найрлагын хэсэг)	Жилд нэг удаа	40,000	280,000	Байгаль орчны Хэмжилзүйн төв лабораторид шинжлүүлсэн.	МНС 5002:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, Шуугианы аюулгүй ерөнхий шаардлага
3	Ус	Төвлөрсөн ус хангамжийн усны чанарын шинжилгээ	Үйлдвэр тус бүрийн авч буй ус /12/	Сар бүр	-	-	АПУ төв лабораторид шинжлүүлсэн.	МНС 0900:2018 Ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ.
4	Бохир ус	Нийлүүлэх хаягдал усны шинжилгээ	Ариутгах татуургын шугамд орохын өмнөх хэсгээс эсвэл үйлдвэр тус бүрийн хаягдал ус гаргах хэсгээс	Улирал бүр	96,000	384,000	АПУ төв лабораторид шинжлэнэ. Мөн УСУГ -ын төв лабораторид жилд нэг удаа шинжлүүлсэн.	МНС6561:2015 Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал усанд тавигдах ерөнхий шаардлага
5	Хөрс	Хөрсний чанар - Хүнд металлууд	Нийт 1 цэгт: 1. Үйлдвэрийн гадна талын ногоон байгууламжаас	Жилд нэг удаа	25,000	150,000	Эрдэс судлалын Хан Лаб лабораторид шинжлүүлсэн.	МНС 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд. МНС 5850:2019 Хөрс бохирдуулагч элементүүдийн зөвшөөрөгдөх хэмжээ

**ДӨРӨВ. 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ГҮЙЦЭТГЭХЭД ЗАРЦУУЛСАН ЗАРДЛЫН
ЗАДАРГАА БУДУУВЧ**

№	Арга хэмжээний ангилал	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Хугацаа	Ажил хариуцагч	Зарцуулсан зардал (мян.төг)	Нэмэлт тайлбар
1	Удирдлага, зохион байгуулалт	БОМТ-ний хэрэгжилтийг хангах, зохион байгуулах үүрэг бүхий дотоод хяналтын нэгжтэй байх	I улирал	БО хариуцсан ажилтан	-	Цалин урамшууллын хэмжээ: Хөдөлмөрийн гэрээгээр зохицуулагдаж ажилтны үүрэг оролцоогоор цалин урамшуулал бодогдсон.
2		Онцгой байдлын ерөнхий газартай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж гэнэтийн осол эрсдлийн талаар сургалт зохион байгуулах	Жилийн туршид	ХАБЭА	-	Ажилчдын сургалтын зардал
3		Хог хаягдлын менежментийн талаарх сургалт зохион байгуулах	Жилийн туршид	БО хариуцсан ажилтан	-	Дотоод үйл ажиллагааны зардлаар
4		Хог хаягдлын гэрээ сунгуулах	I, II улирал	БО хариуцсан ажилтан	-	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний зардалд тусгагдсан
5		Химийн бодисын агуулахын дүгнэлт МХЕГ -аар	I улирал	ХАБЭАБО	-	
6		Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд: Байгаль орчинд ээлтэй арга хэмжээ зохион байгуулах: Мод тарих аян, их цэвэрлэгээ гэх мэт	II, III улирал	ХАБЭА, ЗХНА	-	Дотоод үйл ажиллагааны зардлаар
				нийт	0.0	
7	Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Үйлдвэрийн гадна орчныг тохижуулах, зүлэгжүүлэх, тогтмол цэвэрлэж байх. Дулааны улиралуудад саарал усаар услах	5-9 саруудад	ХАБЭА	6,000	Дотоод үйл ажиллагааны зардлаар
8		Техник тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагаа, бүрэн бүтэн байдлыг	Жилийн турш	Инженеринг алба		Үйл ажиллагааны зардал

	тогтмол хянан ханган ажиллах				
9	Түүхий эд болон эцсийн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтэнд ашиглах машинг жил бүрийн тогтмол техникийн үзлэг оношилгоонд оруулах, агаар бохирдуулсаны төлбөрийг төлөх	Жилд нэг удаа	Ложистикийн алба	1,200	
10	Химийн бодисын агуулах дотор хяналтын камер болон хий илрүүлэгч суурин багаж байршуулах	Жилийн эхний хагаст	ХАБЭАБО	1,500	
11	Үйлдвэрийн хаягдал усны чанарын шинжилгээ хяналтыг тогтмол хийлгэх. Өөрийн лабораторит сар бүр хийхээс гадна холбогдох итгэмжлэл бүхий лабораториор шинжилгээ хийлгэн, дүгнэлт гаргуулах	Улирал бүр	ТАА	-	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан
12	- Тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагатай хатуу хог хаягдал шилжүүлэх устган зайлуулах гэрээ байгуулах, сунган ажиллах	Жилийн турш	ХАБЭАБО	-	хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан
13	- хатуу хог хаягдлыг ангилан ялгах боломжтой шаардлага хангасан хогийн төв цэгийг сайжруулах	II, III улирал	ХАБЭАБО, ТАА	-	Гэрээний үнийн дүнгээр
14	- хог хаягдлыг тогтмол хугацаанд шилжүүлэх	Жилийн турш	Ложистик алба	-	
15	Үйлдвэрийн нийт ногоон байгууламж бүхий талбайг тордон арчлах, услах, Машин техникийг тогтоосон зам талбайгаар явуулах	4-10 саруудад	ЗХНА, ХАБЭА	-	
16	Эрчим хүчний хэмнэлтийг нэмэгдүүлэх	Жилийн турш	Үйлдвэр нэгж хэсгүүд	5,000	
			нийт	13,700	
17	Химийн бодисын эрсдэлийн менежмент	Жилийн турш	ХАБЭА	2,000	

22	Хог хаягдлын менежмент	Ахуйн буюу энгийн хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	-	Гэрээний дагуу
23		Аюултай хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	7,000	Гэрээний дагуу
24		Эмнэлгийн хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	-	Гэрээний дагуу
25		Дахивар хог хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	-	Гэрээний дагуу
26		Шингэн хаягдал	Жилийн турш	ХАБЭАБО	-	Гэрээний дагуу
				Нийт	7,000	
28	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	Агаарын чанар- NO2, SO2, нийт тоосны агууламж	Жилд нэг удаа	ХАБЭАБО	165,000	
29		Дуу чимээ - Дотоод орчны дуу шуугианы түвшин	Жилд нэг удаа	ХАБЭАБО	280,000	
30		Төвлөрсөн ус хангамжийн усны чанарын шинжилгээ	Сар бүр	ХАБЭАБО	-	
31		Нийлүүлэх хаягдал усны шинжилгээ	Улирал бүр	ХАБЭАБО	384,000	
32		Хөрсний чанар - Хүнд металлууд	Жилд нэг удаа	ХАБЭАБО	150,000	
				Нийт	979,000	
Тодорхойлох боломжтой нийт					26,679	

ТАВ. ДҮГНЭЛТ

АПУ ДЭЙРИ ХХК нь 2017 онд тустай аж ахуйн нэгж байгууллага болж АПУ групп охин компани бөгөөд байгуулагдсан цагаасаа эхлэн Монгол Улсын дотоодийн сүү сүүн бүтээгдэхүүний түүхийг бичилцэж ирсэн бөгөөд өнгөрсөн хугацаанд явуулсан бодлого, үйл ажиллагаа, бүтээн байгуулалт болон олсон ололт, гаргасан амжилтаараа ямагт салбартаа тэргүүлж ирсэн. Үйлдвэрлэл, үйл ажиллагаагаа түүний нөлөө нь байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөлгүй ээлтэй байлгах, байгалийн нөөцийг зөв зохистой хэрэглэх, байгаль орчинд үлдээх ул мөрөө бага байлгах зорилгоор олон улсын стандартад нийцүүлэх зорилтын хүрээнд хүнсний аюулгүй байдлын менежментийн тогтолцоо ISO22000, Чанарын менежментийн тогтолцооны стандарт ISO9001:2015 стандартуудыг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж чанар, бүтээмж, менежментээ ямагт сайжруулан ажиллаж байна. Мөн аюулгүй ажиллагааг хангах зорилгоор Хейнекен компанийн хэрэгжүүлдэг “Safety First” буюу “Амь насаа хамгаалах 12 дүрэм” -ийг баримтлан ажилладаг.

ТОГТВОРТОЙ
ХӨГЖИЛ

Байгаль орчны менежмент нь АПУ ДЭЙРИ компанийн үйл ажиллагааны салшгүй нэг хэсэг байх ба дараахь зарчмуудыг баримтлана. Бүхий л үйлдвэр үйл ажиллагааны туршид байгаль орчны сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, аюултай материал, ус, эрчим хүч болон бусад байгалийн нөөцийн хэрэглээг хэмнэх, хог хаягдлын хэмжээг багасгах, хаягдлыг дахин боловсруулах, дахин ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэхэд чиглэн ажиллаж байна. АПУ группийн хэмжээнд 2022 оны стратеги зорилтуудын нэг болох “Brewing Better World” буюу “Сайхан дэлхийг цогцлооё” стратегийн хүрээнд байгаль орчинд чиглэсэн төсөл, хөтөлбөрүүдийг төлөвлөн “Шилээ дахин амьдруулъя”, “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнд зэрэг байгаль орчны төсөл хөтөлбөрүүд амжилттай хэрэгжүүлсээр байна.

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар баглан.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000142177

2017.09.22

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011695053

/ Хувийн хэргийн дугаар /

6229654

/ Регистрийн дугаар /

АПУ дэйри

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Тогтоол

02

2017.08.21

/ шийдвэрийн нэр /

/ дугаар /

/ он, сар, өдөр /

1050

/ код /

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

/ Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

1104

4630

4810

Жүүс, ундаа үйлдвэрлэл

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, жүүс, ундааны бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа

Гадаад худалдаа

/ код /

/ Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

1

/ гишүүдийн тоо /

54,619,000.0

/ өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Хан-Уул, 1-р хороо, чингисийн өргөн чөлөө, 33/5, Утас1: 99114718, Утас2: . Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Оюунгёмч, улсын бүртгэлийн
ерөнхий газар Хуулийн этгээдийн
бүртгэлийн газар
/ бүртгэсэн байгууллагын нэр /

1117141800

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэл	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Ганца овогтой Энгийн-е Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2017.09.22	Б.Дэвжсүрэн
2	Шинэчилсэн дүрэм бүртгэв.	2016.03.01	З.Эрдэнэбилэг
3	Санж овогтой Ганзориг -е Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2018.10.17	Ж.Нямсодог
4	Өөрийн хөрөнгийн хэмжээ 6240000 мян.төг-р нэмэгдэж нийт 60859000 мян.төг болсон өөрчлөлтийг бүртгэв.	2019.03.04	Г.Самсала
5	Эцсийн өмчлөгч 1 иргэн бүртгэв.	2020.10.01	У.Мандахтуяа

Энэхүү гэримтэй хуурамчар үйлдсэн этгээд Монгол Улсын хуулийн шаардлагаар хариуцаж үйлдсэн болно. Улсын бүртгэлийн гэримтэй шаардтай бол хувируу.

МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН
ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар 000014076

Капитал групп ХХК / 2843757 /-д
 Нийслэлийн засаг даргын захиралж (аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр) /регистрийн дугаар/
 -ын 20 19 оны 12 сарын 17 өдрийн А/1325 тоот
 (нийтвэр зорилго)
 шийдвэрийг үндэслэн Улаанбаатар Хан-Уул 19-р хороо
 (аймаг, нийслэл) (сум, дүүрэг) (бас, хороо)
 хаягт
 (судамжтын нэр) (хянганы дугаар/тоот)
 байрлах, нэгж талбарын 1780800670 дугаар бүхий 22881.0
 /2.2881/ м.кв /га/ газрыг
 Үйлдвэрлэл зориулалтаар
 15 жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн Э-2206001355

дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.

ГАЗРЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН
БАЙГУУЛЛАГА / АЛБАН ТУШААЛТАН

НИЙСЛЭЛИЙН ГАЗАР ЗОХИОН
БАЙГУУЛАЛТЫН АЛБАНЫ ДАРГА

ТАМГА / ТЭМДЭГ

А.Энхманлай /

Эт гэрчилгээний тоо (нэр) нь мэдээллийн сан, мэдээллийн систем, 2020 оны 01 дүнгийн бүртгэлийн дагуу 1780800670 дугаар бүхий 22881.0 м.кв /га/ газрыг зориулалтаар эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн Э-2206001355 дугаар бүхий 15 жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, гэрчилгээ олгов.

1780800670
2020.01.16

20 1 16
20 оны 1 сарын 16 өдөр

Онцгой байдлын үйлчилгээний газар
"АПУ-ДЭЙРИ" ХХК-ийн үйлдвэр
21 дугаар хороо, Улаанбаатар

АЖЛЫН БАЙРНЫ ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 1923414

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: "АПУ-ДЭЙРИ" ХХК

Хаяг: ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН 2 ДУГААР ХОРОО

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

ХҮНСНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33.1.4/
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.7/

Олгосон: 2021 он 05 сар 27 өдөр

Хүчинтэй хугацаа: 2023 он 05 сар 27 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга ДЭД ХУРАНДАА цолтой Д.БАТ-ЭРДЭНЭ

Дүгнэлт гаргасан:

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал гүймрийн улсын хяналтын байцаагч Д.ЦОЛГОО Б.ЦОГТОО

Догол байдалт төмөр газрын дэргэн
2012 он 1 сар 27 өдөр 33-ны дүгнэлт
19 дүгээр тухайн 4 хэргийг шийдсэн

АЖЛЫН БАЙРНЫ ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 1923415

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: "АПУ-ДЭЙРИ" ХХК

Хаяг: ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН 2 ДУГААР ХОРОО

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

НЭРИЙН БАРААНЫ ДЭЛГҮҮР

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон
дохиолтын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33.1.4/
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.7/

Олгосон: 2021 он 05 сар 27 өдөр

Хүчинтэй хугацаа: 2023 он 05 сар 27 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга ДЭД ХУРАНДАА цолтой Д.БАТ-ЭРДЭНЭ

Дүгнэлт гаргасан:

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч: В.Х. ЦОЛХОН В.ЦОГТОО

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСТАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2022-12-20

Дугаар: 0002331

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: АПУ ДЭЙРИ ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9011695053

Регистрийн дугаар: 6229654

Хаяг: Улаанбаатар, Хан-Уул, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, 33/5

Утас: 99114718

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:

Ашиглах

аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай

зөвшөөрлийг

2022.12.19-2026.12.31

хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Хавсралтад дурдсан 61 нэр төлөв болно						
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хязгар нэвтрүүлэх боомт: -----

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам
Төрийн нарийн бичгийн дарга

Э. БАТТУЛГА /

Химийн хорт болон аюултай бодисын боллого
зохицуулалт харуусан мэргэжилтэн

Ц.БАТЖАРГАЛ /

**ХОГ, ХАЯГДАЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН
ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ**

20220086

2022 оны 01-р сарын 24-ны өдөр

Улаанбаатар хот

Энэхүү "Хог, хаягдалын менежментийн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ" (Цаашид "Гэрээ" гэх)-г нэг талаас Улаанбаатар хот, БГД 5-р хороо, ажилчны гудамж 80/1 тоот хаягт орших, "Эко орчин" ХХК /РД:5434459/, /цаашид "Гүйцэтгэгч" гэх/, түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал ажилтай О.Есөнтөмөр, нөгөө талаас Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо, үйлдвэрийн гудамж, өөрийн байранд байрлах, "АПУ" ХК /РД:2720673/, /цаашид Захиалагч гэх/, түүнийг төлөөлж ХАБЭАБО менежер албан тушаалтай О.Төрбат нар нь Монгол улсын Иргэний хуулийг удирдлага болгон дараах нөхцөлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

НЭР ТОМЬЁО

- Энгийн хог хаягдал:** Дахин боловсруулах боломжгүй хог хаягдал. Үүнд химийн хорт хаягдал орохгүй болно.
- Дахивар хог хаягдал:** Улаанбаатар хотод дахин тухайн хог хаягдлыг дахин боловсруулах үйлдвэр ажиллаж байгаа болон Улаанбаатарт тухайн хогийг худалдан авах эрэлт байгаа тийм хог хаягдлыг хэлнэ. Үүнд химийн хог хаягдал орохгүй болно. Хавсралт №2-оор энэхүү гэрээний Дахивар хогийн жагсаалтыг батлав.
- ХУТ:** Хаягдалын Удирдлагын Төв (Гүйцэтгэгчийн Дахивар хог хадгалах борлуулах зориулалтын талбай)

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч тал нь Захиалагч талын Хог, хаягдалын менежментийг хариуцан ажиллах, Гүйцэтгэгч тал Захиалагчид энэхүү гэрээнд заасан үйлчилгээний төлбөрийг талахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Гэрээний 1.1-д заасан "Хог, хаягдалын менежментийг хариуцан ажиллах" гэдэгт дараах ажил үйлчилгээг багтаан ойлгоно. Үүнд:
  - 1.2.1. Захиалагчийн ангилсан Энгийн хог хаягдлыг Нийслэлийн заасан хогын цэгрүү тээвэрлэх
  - 1.2.2. Захиалагчийн ангилсан Дахивар хог хаягдлыг Гүйцэтгэгчийн ХУТ-с хүртэл тээвэрлэх
  - 1.2.3. ХУТ-д тээвэрлэгдсэн дахивар хог хаягдлыг Хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрүүдэд худалдан борлуулах
  - 1.2.4. Худалдан авалт хойшлогдсон дахивар хог хаягдлыг ХУТ-д хадгалах
  - 1.2.5. Энгийн болон Дахивар хог хаягдалын менежментийн тайланг Захиалагчид Цэвэр МЭНОЖАРТАЙ ТАЙЛАНГАЙН 2021-2022

УБ-1

Монгол Улсын Засгийн газрын
2014 оны 21 дугаар тулгаралтай СХТЗ-аг

МОНГОЛ УЛС
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000006357

2010.12.21
/Бүртгэсэн өдөр, сар, өдөр/

9011262128
/Улсын бүртгэлийн дугаар/

5434489
/Регистрийн дугаар/

Эвч-Орчин Ххтгэрлэгдмэл хариуцлагатай компани
/Хуулийн этгээдийн нэр, зарцуулалтын хэлбэр/

Дүрэм
/Тусгай байгуулалтын баримт бичиг/

Шийдвэр 01 2010.10.28
/Шийдвэрийн нэр/ */Дугаар/* */Өдөр, сар, өдөр/*

511001
/Ард/

Гасмал худалдаа
/Тусгай эрхтэй үйл ажиллагааны чиглэл/

/Ард/ */Тусгай эрхтэй үйл ажиллагааны чиглэл/*

Хугацаагүй 1 1,000.0
/хугацаа/ */шилүүдийн тоо/* */өндөр хөрөнгийн хэмжээ, мянган тавраар/*

Хан-Уул, 2-р хороо, Чингэсийн ерөнхий чөлөө, Баттравд ХХК-ийн - байр, утас1.99110389, утас2, факс:

/Хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын
Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн газар
/Бүртгэсэн байгууллагын нэр/

Хуудас 7/1

**ЭМНЭЛЭГ, ЛАБОРАТОРИЙН АЮУЛТАЙ БОЛОН ЭРСДЭЛТЭЙ ХОГ ХАЯГДЛЫГ
ТЭЭВЭРЛЭХ, ХАЛДВАРГҮЙЖҮҮЛЭХ, УСТГАХ, АЮУЛГҮЙ БОЛГОХ АЖИЛ
ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ**

2022 оны 01 сарын 01-ний өдөр

№22/Х-01

Улаанбаатар хот

Энэхүү ажил гүйцэтгэх гэрээг дараахид "Гэрээ" гэх/ Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

Нэг талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9010001005 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2702673 регистрийн дугаартай "АПУ" ХК, дараахид "Захиалагч тал" гэх/ түүнийг төлөөлж төлөөлж худалдан авалт хариуцсан менежер албан тушаалтай **Д. Отгонсүрэн**,

Нөгөө талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9011327098 улсын бүртгэлийн дугаартай, 5554861 регистрийн дугаартай ЭЛЕМЕНТ МЕДИКАЛ ХХК, дараахид "Гүйцэтгэгч тал", хамтад нь "Талууд" гэх/ түүнийг төлөөлж Нягтлан бодогч албан тушаалтай **Б.Загир талууд** дараах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээний зорилго нь Захиалагч талын даалгаснаар гүйцэтгэгч тал нь эмнэлэг болон лабораторийн гарч байгаа аюултай болон эрсдэлтэй хог хаягдлыг гэрээнд заасан хугацаанд ачиж тээвэрлэх, халдваргүйжүүлж устгах ажлыг /дараахид "Гэрээт ажил" гэх/ Гүйцэтгэгч тал холбогдох стандартын дагуу чанарын болон мэргэжлийн өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэжтэй холбогдон үүсэх харилцаа, түүнтэй холбоотой талуудын эрх, үүрэг, хариуцлагын асуудлыг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Гүйцэтгэгч тал нь Захиалагч талын даалгасны дагуу өөрийн техник технологийн, тоног төхөөрөмжийг ашиглан гэрээний зүйлийг чанартай гүйцэтгэн Захиалагч талын өмчлөлд шилжүүлж, Захиалагч тал нь гүйцэтгэсэн Гэрээт ажлыг хүлээн авч, төлбөрийг гэрээгээр тохиролцсон хэлбэр, хугацаанд төлнө.
- 1.3 Энэхүү гэрээний хавсралтууд нь гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд дараах бичиг баримтуудыг хавсаргав.
  - 1.3.1 Хавсралт 1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар
  - 1.3.2 Хавсралт 3. Аюулт хог хаягдал ачиж устгах тусгай хуулбар

Хоёр. Гэрээний хугацаа

- 2.1 Энэхүү гэрээ нь талууд гэрээнд гарын үсэг зуран, тамга дарсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болох бөгөөд тухайн өдрөөс 2023 оны 12-р сарын 31-ны өдрийг дуустал хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

Энэхүү гэрээг шууд буюу шууд бусад, аливаа арга, хэлбэрээр олшруулжээ хоршооно.

Хуучинд алба бэлгэсрүүлэв.

Алтангэрэл
Бямбажаргал

Digitally signed by Алтангэрэл
Бямбажаргал
DN: cn=Алтангэрэл Бямбажаргал, o=APU DAIRY

УБЭ

Монгол Улсын Засгийн газрын
 2004 ойн 26 дугаар тогтоолын дагуу

МОНГОЛ УЛС
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
 000030315

2012.01.20
 / Бүртгэсэн огц өдөр /

8011327098
 / Улсын Сурталчийн Буцааг /

5554861
 / Регистрийн Буцааг /

Элементийн нэр: Хягаарлагдвал хариуцлагатай өмгөөл
 / Хуулийн этгээдийн нэр, ирсүүлэлийн хэлбэр /

Дүрэм: Урсан байдлуудын багц
 / Урсан байдлуудын багц /

Тогтоол: 01
 / Шийдэхийн нэр /

2012.01.19
 / Он, сар, өдөр /

511000
 / Тэд /

Гаднаад туслах: Туслах аргагүй үйл ажиллагааны үйлдэл
 / Туслах аргагүй үйл ажиллагааны үйлдэл /

1000
 / Туслах аргагүй үйл ажиллагааны үйлдэл /

Хугацаагүй: 2
 / Хугацаагүй /

1,000.0
 / Өөрөөр хэлбэл үйлдэл, өөрөөр хэлбэл /

Баянзур, 15-р хороо, 13-р хороолол, 5-80 тоот, утас: 9008944, утас: 2, факс:

Хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг

Улсын бүртгэлийн өрсөлийн газрын Хуулийн
 этгээдийн Бүртгэлийн газар
 / Бүртгэсэн байдлуудын хаяг /

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ,
ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 0000023

Огноо: 2022.04.20

Хавсралт 1 -д заасан нөхцлийн дагуу аюултай хог хаягдал
Эрүүл мэндийн байгууллагын хог хаягдалыг
цуглуулах, тээвэрлэх, устгах
(Зөвшөөрлийн жаргил)
9011327096 үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг
9011327096 улсын бүртгэлийн дугаартай 5554861

регистрийн дугаартай ЭЛЕМЕНТМЕДИКАЛ ХХК -д 2022 оны 04 дугаар сарын 20 -ны
өдрөөс 2027 оны 04 дугаар сарын 20 -ны өдөр 5 жилийн хугацаагаар олгов.

Үйл ажиллагаа эрхлэх талаарх мэдээлэл:

Аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа
эрхлэгчийн бүртгэлийн дугаар 0000023

Аж ахуйн нэгж/иргэний хаяг: Улаанбаатар аймаг, хот Сонгинохайрхан
сум, дүүргийн 36-р баг, хорооны 6-р хэсэг 69 тоот
(Суртал, байшин/хэвсгэлийн дугаар)

Зөвшөөрөл олгосон үйл ажиллагаа явуулах газрын байршил: Улаанбаатар
аймаг, хот Сонгинохайрхан сум, дүүргийн 36-р
баг, хорооны 6-р хэсэг 69 тоот
(Газрын тусгай зөвшөөрлийн нэр, дугаар)

Хавсралт нь энэхүү зөвшөөрлийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Зөвшөөрөл олгосон:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД
(байгууллагын нэр, албан тушаал)

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ
(өсөг вэр)

ХАЯГДАЛ ГЯЛГАР УУТ ШИЛЖҮҮЛЭХ БОЛОН

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2022 оны 07 сарын 20 -ний өдөр

№ **20221052** Улаанбаатар хот

Энэхүү хаягдал гялгар уут гялгар уутжүүлэх болон хамтран ажиллах гэрээг /цаашид "Гэрээ" гэх/ Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

Нэг талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9010001005 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2702673 регистрийн дугаартай "АПУ" ХК, /цаашид "Шилжүүлэгч" тал гэх/ түүнийг төлөөлж ХАБЭАБО менежер албан тушаалтай О. Төрбат

Нөгөө талаас, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан 9011823274 улсын бүртгэлийн дугаартай, 6643728 регистрийн дугаартай "МУЛТИПАК" ХХК, /цаашид "Хүлээн авагч" тал, хамтад нь "Талууд" гэх/ түүнийг төлөөлж Борлуулалтын менежер Д.Амарзаяа талууд дараах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Гэрээ байгуулагч талууд нь Монгол улсын 2017 онд шинэчлэн батлагдсан "ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ" Монгол улсын хууль, холбогдох дүрэм, журмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг байгуулсан ба үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.
- 1.2 Шилжүүлэгчийн зүгээс Хүлээн авагчид энэхүү гэрээгээр үйлдвэр үйл ажиллагааны явцад гарсан хаягдал гялгар уутыг шилжүүлсэнээр Хүлээн авагч нь хаягдал гялгар уутыг дахин боловсруулах "МУЛТИПАК" ХХК, -ийн үйлдвэрийн байгууламжид хүргэх тээвэрлэлтийг бүрэн хариуцах ба хаягдал гялгар уутны хадгалалт, цаашид дахь үстгэл болон дахин боловсруулах бүхий л үйл ажиллагааг бүрэн хариуцах үүрэг хүлээнэ.
- 1.3 Шилжүүлэн авсан хаягдал гялгар уутыг зөвхөн дахин боловсруулалтын үйлдвэрлэлд ашиглах ба дахин боловсруулалтын түүхийн эд нийлүүлтийн орлогыг хүлээн авагч талууд хамтран дахивар цуглуулах цэг дээр шаардлагатай хогийн сав, саравч, пресслэгч машин зэргийг байршуулан орчны цэвэр, эрүүл ахуй таатай орчныг бохирдлыг бууруулахад өөрсдийн хувь нэмрээ оруулан ажиллана.
- 1.4 Хаягдал гялгар уутны төрөл, тоо хэмжээ болон тээвэрлэлтийн үнийн талаар гэрээний Хавсралт 1-т тусгасан ба хүлээн авагч нь гэрээний хугацаан дахь хаягдал гялгар уутны гялгар шилжүүлэг бүрт тайланг Шилжүүлэгчид сар бүр тайлагнаана.

**ХИМИЙН ХОРТ БОДИС БОЛОН АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ
ШИЛЖҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ.**

Гэрээ № **20210788**

2021 оны 07-р сарын 09 ны өдөр

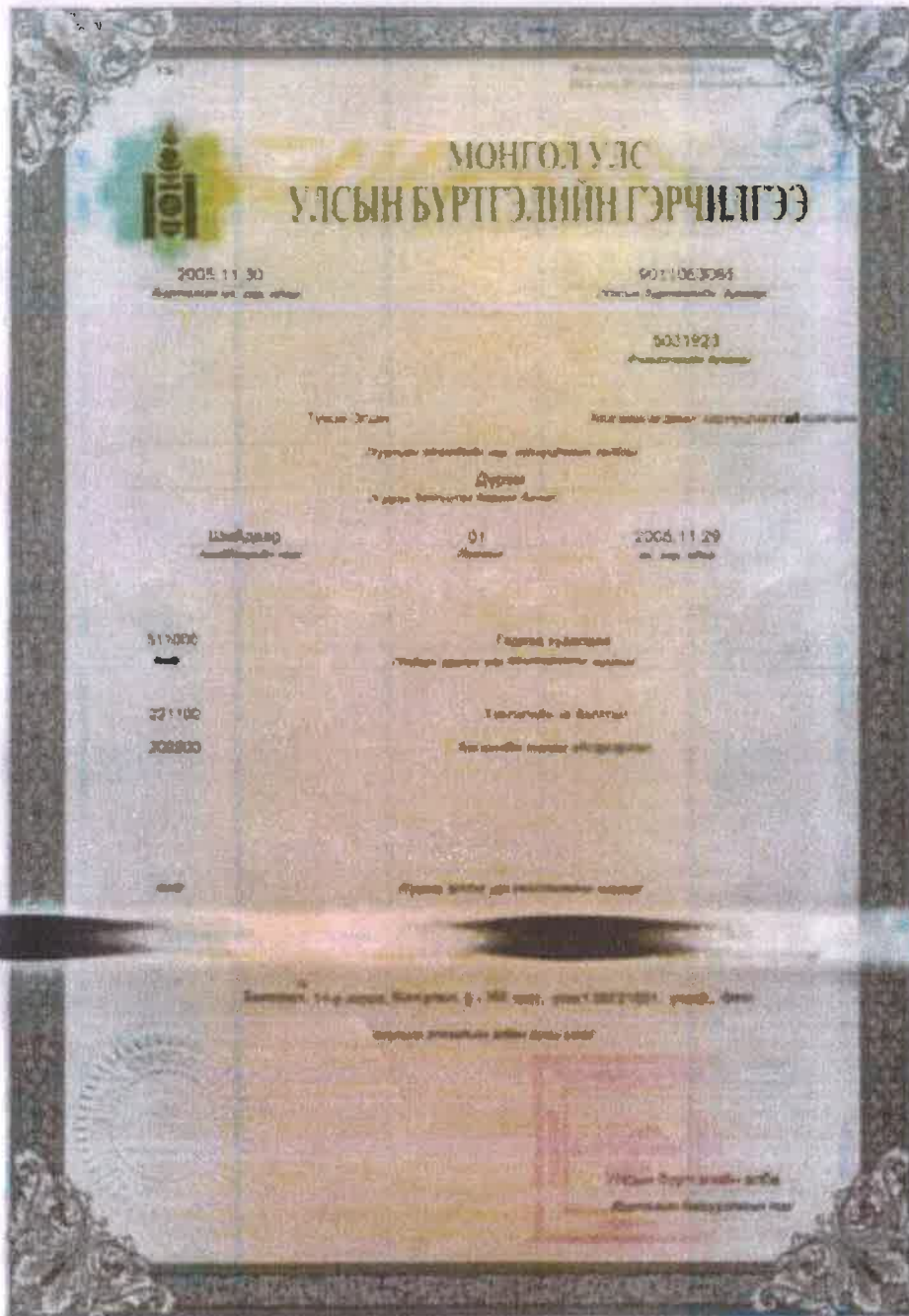
Улаанбаатар хот

Нэг талаас Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг 14-р хороо, Намъянжү-44 "Түмэн-Эгшиг" ХХК, Үйлдвэр эрхэлсэн ерөнхий менежер албан тушаалтай Батмөнх овогтой Одбаяр Адаашид "Хүлээн авагч" гэх/, Нөгөө талаас Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо, Үйлдвэрийн гудамж, өөрийн байранд байрлах, "APU" ХК /РД-2720873/, Адаашид Захиалагч гэх/, түүнийг төлөөлж ХАБЗАБО хариуцсан менежер албан тушаалтай Олзмөнх овогтой Төрбат нар нь /цаашид "Шилжүүлэгч" гэх/ нар харилцан тохиролцож "Хог хаягдлын тухай хууль" Засгийн газрын 2018 оны 116-р тогтоолын 1, 2-р хавсралт болох "Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цулуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх тайлагнах журам", Байдаль орчим, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн А/21 тоот тушвал болон Байгаль орчны аюулгүй байдалтай холбогдох хууль, журмыг үндэслэн шилжүүлэгчийн үйл ажиллагааны явцад гарсан химийн бодисуудын үлдэгдэл, аюултай хог хаягдлын сав баглаа боодлыг хүлээн авагчийн байгууламжинд шилжүүлэхээр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг доорхи нөхцөлөөр байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1 Гэрээ байгуулагч талууд нь Монгол улсын 2017 онд шинэчлэн батлагдсан "ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ" Монгол улсын хууль, холбогдох дүрэм, журмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг байгуулсан ба үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.
- 1.2 Шилжүүлэгчийн зүгээс Хүлээн авагчид энэхүү гэрээгээр чанарын шаардлага хангахааргүй болсон химийн бодис, сав баглаа боодлын хаягдал (цаашид "хог хаягдал" гэх) шилжүүлснээр Хүлээн авагч нь химийн бодисын хаягдлыг аюулгүй байгууламжинд хадгалж, цаашид ахуйн эргэлтэнд оруулахгүй байх үүрэг хүлээнэ.
- 1.3 Аюултай хог хаягдлын төрөл, тоо хэмжээ болон тээвэрлэлтийн үнийн талаар гэрээний Хавсралт 1, 2-т тусгасан ба талууд гэрээний хугацаанд аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх бүртээ гэрээний Хавсралт 4 дэх дагалдах бичгийг үйлдэх ба энэ нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ,
ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 5031923

Огноо: 2022.04.20

Хавсралт 1 -д заасан нөхцлийн дагуу аюултай хог хаягдал
Химийн сав, баглаа боодол дахин боловсруулах үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг
(Энгийн үйлдвэрлэлийн төрөл)
9011053065 улсын бүртгэлийн дугаартай 5031923
регистрийн дугаартай ТҮМЭН-ЭГШИГ ХХК -д 2022 оны 04 дугаар сарын 20 -ны
өдрөөс 2023 оны 04 дугаар сарын 20 -ны өдөр 1 жилийн хугацаагаар олгов.

Үйл ажиллагаа эрхлэх талварх мэдээлэл:

Аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа
эрхлэгчийн бүртгэлийн дугаар 0000022

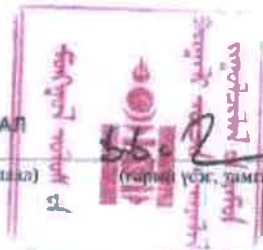
Аж ахуйн нэгж/иргэний хаяг: Улаанбаатар аймаг, хот Баянзүрх
сум, дүүргийн 14-р баг, хорооны Консулын, 6-19
(Гуудамж, байшин/ажлааны дугаар)

Зөвшөөрөл олгосон үйл ажиллагаа явуулах газрын байршил: Төв
аймаг, хот Сэргэлэн сум, дүүргийн 1-р
баг, хорооны
(Газрын нэр/хуудамжийн нэр, дугаар)

Хавсралт нь энэхүү зөвшөөрлийн салтгүй зог хэсэг болно.

Зөвшөөрөл олгосон:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД
(байгууллагын нэр, албан тушаал)

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ
(овог нэр)

6/18/2021

GASI-LIMS

МХЕГ-ын Хүнсний Аюулгүй Байдлын Үндэсний Лавлагаа Лабораторийн
Ерөнхий захирлын 2018 оны 05 сарын 09-ний өдрийн А/20 дугаар
тушаалын хавсралт
Маягт 01-65

**МХЕГ-ЫН ХҮНСНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ЛАВЛАГАА ЛАБОРАТОРИ**
Улаанбаатар 17042, Хан-Уул дүүрэг, Чингисийн өргөн чөлөө 75.
Утас: 70005972, Факс: 70006946

**ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
CERTIFICATE OF ANALYSIS**

Бүртгэлийн дугаар : 21-2437

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасал газрын нэр : АПУ Дэйри ХХК

Дэд лабораторийн нэр : Хими, хор судлалын лаборатори

Дэжгийн тодорхойлолт					
Дэжгийн дугаар	Дэжгийн нэр	Цувралын дугаар	Үйлдвэрлэсэн улс	Хүчинтэй хугацаа	Дэжгийн тоо хэмжээ
11255	Хаягдал ус		Монгол Улс	Тодорхойгүй	2 л
Хүлээн авсан огноо		Шинжилгээ дууссан огноо		Хэвлэсэн огноо	
2021 он 06 сар 08 өдөр		2021 он 06 сар 18 өдөр		2021 он 06 сар 18 өдөр	
Дэжгийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилгээ үзүүлэлтийн нэр, хэмжээтэй нэгж	Шавардлага	Шинжилгээний дүн	
11255	MNS ISO 5815-1:2015	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	-	221.49мгО/л	
	MNS ISO 6060:2001	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	-	518.4мгО/л	
	MNS ISO 10523:2001	pH	-	10.1	
	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис	-	45.0мг/л	

Санал тайлбар:

ХЯНАСАН: АХЛАХ ШИНЖЭЭЧ:

БАТАЛСАН: ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

Л.БИЛГҮҮН/

Д.БОЛОРЦЭЦЭГ/

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжинд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

**“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№21/07-17/1

Захиалагч: “Цагаан уулын оргил” ХХК
Дээж авсан цэг: “Ари Дайр” ХХК, ХУД 2-р хороо
Сорьц авсан огноо: 2021 оны 07 сар 08 өдөр
Шинжилгээ хийсэн огноо: 07 сарын 17
Харилцах утас:

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилох сууриуд, мг-экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1											
1	0-20	8.11	0.152	0.419	3.29	1.92	0.92	6	10	3.7	45

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 1								
1	0-20	12.9	64.4	8.9	2.9	6.1	4.8	13.8

Жич: Энэхүү шинжилгээний зарим нь тухайн үзлийн дээжтэй хаммаарна.

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД: (Агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, Хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: ХУУГАНЦЭЦЭГ, П.САЙХАНТУЯА
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Г.СОЛОНГО РЬ.Д

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043 Улаанбаатар, Чингисийн өргөн чөлөө,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас:11-341818
E-mail: clem@namem.gov.mn

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2021/176
Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Цагаан Уулын Оргил" ХХК
Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал	: Д.Сүвд агаарын хэсэг
Дээжийн тоо, төрөл	: 1 агаар ,6 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо	: 2021.07.22
Дээжийн тодорхойлолт	: ХУД,2-р хороо,"АПУ ДЕЙРИ" ХХК
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 17.2.5.12:88, MNS 17.2.5.11:88,DUSTRAK8530
Шинжилсэн огноо	: 2021.07.26
Хуудасны тоо	: 2/2
Үр дүн :	

№	Сорьц авсан цаг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Дуу чимээ /ДБА/
2	Цагаан идээ боловсруулах өрөө	VII/22	13:30	70
3	Цагаан идээний Б заал,хатаасан аруул хийх өрөө	VII/22	13:40	84
4	Найрлага сэргээлтийн өрөө	VII/22	13:50	74
5	Боловсруулах Б заал	VII/22	14:00	88
6	Боловсруулах Б заал, Элопак 6000 свалах машин орчим	VII/22	14:10	85
7	Хөргөлтийн цех	VII/22	14:20	94
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал,эрүүл мэнд,Шуугианы норм.Аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS 5002:2000				85

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:
Агаарын хэсгийн инженер

Хянаж баталгаажуулсан:
Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

Д.Түмэндалгэр

Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

Хан-Уул дүүрэг Чингисийн өргөн чөлөө,
"АПУ" Дэйри ХХК Лаборатори
Утас:342430

**"АПУ ДЭЙРИ" ХХК -ны ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН
ДҮНГИЙН ХУУДАС**

Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр: Сүүний үйлдвэр
Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал: Микробиологич Ү.Саранцэцэг

Шинжилгээний дугаар	Дээж авах стандарт	Дээжийн тодорхойлолт
3082, 3083, 3100	Сүүний үйлдвэрт микробиологийн хяналт тавих график	Саарал ус
Дээж хүлээн авсан Он, сар, өдөр	Шинжилгээ дууссан Он, сар, өдөр	Шинжилгээ хэвлэсэн Он, сар, өдөр
2020.11.10, 11	2020.11.14	2021.11.23

Шинжилгээний үр дүн

№	Дээжний нэр	Шинжилгээний үзүүлэлтүүд					
		Бактерийн ерөнхий тоо, 1мл		E.coli /100мл-т/		Salmonella /25 мл-д/	
		Байвал зохих	Үр дүн	Байвал зохих	Үр дүн	Байвал зохих	Үр дүн
	Стандартын дугаар	MNS ISO 6222: 1998		MNS ISO 9308-1:1998		MNS ISO 6340:2003	
1.	Саарал ус -Зентис	<100	>100	Илрэхгүй	Илэрсэн	Илрэхгүй	Илрээгүй
	Саарал ус -ЭЛ-4	<100	>100	Илрэхгүй	Илэрсэн	Илрэхгүй	Илрээгүй
	Саарал усны танк	<100	4	Илрэхгүй	Илрээгүй	Илрэхгүй	Илрээгүй

Тайлбар:

ТЭМДЭГ

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Микробиологич Ү. Саранцэцэг

Хянасан: Лабораторийн менежер Д. Хишигжаргал

Сорилтын дүнгийн хуудас нь тухайн сорьцонд хамаарна.
Сорилтын лабораторийн зөвшөөрөлгүйгээр хуулбарлахыг хориглоно.

